

10. Pro Derzhavnu natsional'nu prohramu «Osvita» («Ukrayina XXI stolittya») : postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 03.11.1993 r. # 896 / Kabinet Ministriv Ukrayiny. – Rezhym dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/896-93-p>

11. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro lohopedychni punkty systemy osvity [Elektronnyy resurs] : nakaz Ministerstva osvity Ukrayiny vid 13.05.1993 r. # 135 / Ministerstvo osvity Ukrayiny. – Rezhym dostupu : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0059-93>

12. Pro Natsional'nu doktrynu rozvytku osvity [Elektronnyy resurs] : ukaz Prezydenta Ukrayiny vid 17.04.2002 roku # 347/2002 / Prezydent Ukrayiny. – Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

УДК 378

Валентина Василівна Міshedченко,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки і психології
Глухівського національного педагогічного
університету імені Олександра Довженка,
e-mail: v.mishedchenko@gmail.com

ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У процесі багатогранного музикування значне місце відводять музично-творчій діяльності, яка стимулює активність учнів, сприяє розвитку їхніх музичних здібностей. Творчість пов'язана із самостійними діями, з умінням оперувати знаннями, застосовувати їх на практиці. Творчий розвиток особистості внаслідок своєї складності та унікальності потребує найбільшої педагогічної уваги, особливо коли мова йде про молодших школярів.

Ключові слова: музика, урок музики, творча діяльність, дитяча творчість, молодші школярі.

Постановка проблеми. Серед різноманітних видів мистецтва музика посідає вагомий особливе місце. Вона є одним із наймогутніших засобів виховання, що надає естетичного забарвлення всьому духовному життю людини. Спілкування дитини з музикою стимулює процес внутрішнього самовдосконалення. Тому саме в музичній діяльності дитина має можливість найкраще реалізувати притаманну їй потребу в самовираженні.

У системі естетичного виховання учнів особливе місце займає творчий розвиток, виховання їхніх музичних смаків у процесі навчання в школі. Тільки те, що самостійно придумано, стає ідейною переконаністю людини, служить справі формування особистості, міцно входить до комплексу професійно значущих знань, умінь і навичок.

Аналіз досліджень і публікацій. Розгляду проблем музичного виховання, впливу музичного мистецтва на розвиток особистості, розвитку її творчих здібностей присвячена значна кількість праць у різних галузях музичної педагогіки таких науковців, як О. Апраксина, Н. Ветлугіна, Л. Дмитрієва, Д. Кабалевський, О. Ростовський, Л. Хлебникова та ін.

У працях Л. Архангельського, Л. С. Виготського, А. Леонтьєва та ін. визначені теоретичні основи процесу формування творчих здібностей учнів.

У музичному навчанні та вихованні творчість відображено в працях педагогів-музикантів, які розглядають її як метод загального музичного виховання (Б. Асаф'єв), розвиток музично-творчих навичок (Б. Теплов), а також досліджують вплив творчості на музичний розвиток дітей (О. Апраксина) та ін.

У багатьох дослідженнях творчість характеризується як діяльність, яка створює матеріальні цінності, що відрізняються новизною і громадським значенням.

Творчість передбачає наявність у особистості здібностей, мотивів, знань, умінь, завдяки

яким створюється продукт, що відрізняється новизною, оригінальністю, унікальністю [3].

С. Рубінштейн характеризує творчість, як діяльність, яка створює щось нове, оригінальне, що, крім того, входить не тільки в історію розвитку самого творця, але і в історію розвитку науки та мистецтва [1].

Б. Теплов зазначає, що робота уяви займає центральне місце в процесі художньої творчості, і тому будь-яка творчість, що належить до системи художнього виховання, повинна бути потужним засобом розвитку уяви [2].

Аналіз наукових праць показує, що в змісті навчальних програм музична творчість представлена недостатньо, відсутня єдина методика формування і розвитку музично-творчих здібностей учнів, їх устремлінь до музично-творчої діяльності.

Мета статті – визначити ефективні шляхи реалізації творчої діяльності для музичного виховання молодших школярів.

Виклад основного матеріалу. Одне з найважливіших завдань уроків музики – активізувати учнів, забезпечити їхній музично-творчий розвиток. У процесі багатогранного музикування значне місце відводиться музично-творчій діяльності, яка стимулює активність учнів, сприяє розвитку їхніх музичних здібностей.

Творчу діяльність можна розглядати як міру гармонійного розвитку особистості, що створює необхідні передумови для самореалізації особистості.

Дитяча творчість необхідна дітям для їхнього розвитку. Ще в 20-ті роки Б.Асаф'єв писав про необхідність виховувати творчий тип мислення, застосовуючи елементи творчої діяльності. Він підкреслював, що кожний, хто хоч трохи відчув у мистецтві радість творчості, зможе сприймати й цінувати усе хороше.

Творчий процес тренує та розвиває пам'ять, мислення, активність, спостережливість, цілеспрямованість, логіку. Творчість пов'язана із самостійними діями, з умінням оперувати знаннями, застосовувати їх на практиці. Все, що творчо засвоїв учень, стає міцним надбанням, життя дитини збагачується новими почуттями.

Формування творчих здібностей відбувається тільки шляхом залучення до відповідної діяльності. Творча самостійність учнів плідно розвивається у таких видах діяльності:

- У процесі вироблення суджень про музику;
- у процесі виконання музичних творів: хорового співу, музичних іграх, гри на музичних інструментах, рухах під музику;
- у власне творчій діяльності учнів.

Музично-творчі вправи на уроках музики не переслідують мети підготувати композиторів. Головне, що відбувається процес залучення учнів до музики, пробудження віри в себе, тренування уяви, пам'яті.

Психолог Б. Теплов вважав, що раннє залучення дітей до творчої діяльності корисне для їхнього загального художнього розвитку й відповідає потребам і можливостям. Створюючи найпростіші мелодії, діти відкривають для себе світ, охоче навчаються. Систематичні заняття творчістю підвищують музикальність учнів, допомагають їм краще виконувати професійну музику. Вправи розвивають і збагачують духовний світ учнів.

У навчально-виховній роботі доцільно використовувати, по-перше, творчі завдання, що сприяють розвитку ритмічного відчуття, ладового, звуковисотного й інтонаційного слуху, художньо-образних уявлень у процесі гри на дитячих музичних інструментах, виконавських здібностей; по-друге, творчі завдання художньо-естетичної спрямованості, виконання яких впливає на формування й розвиток якостей і властивостей творчої особистості, а саме: художнього сприймання, уяви, оригінального, асоціативного мислення, емоційно-чуттєвої сфери.

Підкреслимо, що розвиток творчої особистості, її якостей та індивідуальних особливостей має здійснюватись на основі інтенсивного оволодіння знаннями, вміннями й навичками, щоб одне сприяло інтенсифікації другого. Тільки наділивши учнів певним мінімумом загальнопрофесійних знань, можна говорити про самостійне створення учнями

різноманітних оригінальних творчих продуктів. Тому в навчальному процесі вчителю необхідно використовувати як творчі завдання, так і репродуктивні.

Часто учень, пасивний на уроках, із піднесенням сприймає завдання скласти мелодію. Вводити елементи імпровізації необхідно якомога раніше, з першого уроку в 1 класі. Перший урок з першокласниками краще почати не з перевірки музичних даних і не з переклички, а зі співу нескладної пісеньки. Коли діти поспівали, провели гру під музику, вчитель може «згадати», що учні ще не знайомились. Тоді вчитель співає запитання: «Як тебе звать?» і пропонує учням проспівати своє ім'я та відповісти на запитання, співаючи. Якщо хтось із дітей промовчить – не біда.

На наступному уроці вчитель пропонує скласти закінчення до віршика, заспівати відповідь на мелодію-запитання. Імпровізувати зручно на невеликому віршованому тексті, запропонувавши класу 2–3 вірші на вибір. Вірш зумовлює ритм і форму мелодії. Він має бути співучим, образним, цікавим за змістом. Наприклад:

1. В нашої берізки
білая кориця,
вичесані кіски –
любо подивиться.

2. Котики-воркотики
Всілися рядком.
Поїть сонце котиків
Теплим молоком.

3. Ой ти, коте сірий,
Вимети нам сіни,
А ти, білуватий,
Прибери нам в хаті.

Створюючи найпростіші мелодії, діти відкривають для себе світ, охоче навчаються. Систематичні заняття творчістю підвищують загальну музикальність учнів, допомагають їм краще виконувати професійну музику.

З метою вдосконалення музично-творчого розвитку молодших школярів можна використовувати загадки:

1. Ти солодке любилаєш?
Ну тоді про мене знаєш!
Я над квітами літаю,
Друзів медом пригощаю.
Не велика й не мала,
А зовуть мене ... (Бджола).

2. Я вухастий ваш дружок,
В мене сірий кожушок,
Куций хвостик,
Довгі вуса,
Я усіх, усіх боюся.. (Зайчик).

3. На дубочку у дуплі
Сестроньки живуть руді,
Люблять шишки і горішки
І грибків поїсти трішки.
Працьовиті, наче бджілки,
Ці руді сестриці ... (Білки)

4. В ліс ми з друзями пішли,
Диво дивне там знайшли.
Як клубочок, ця тваринка,
Вся в колючках в неї спинка.
Хай собі затямить всяк,
Зветься дивний звір ... (Іжак)

Над цими загадками вчитель працює так: імпровізує мелодію та співає її з усім класом; спільно з учнями добирає музичні інструменти, які підходять для втілення того чи іншого персонажа; інсценує кожну загадку (з допомогою дитячого «оркестру»); проводить конкурс на кращих виконавців.

Дуже важливо, щоб пісні, які вчитель пропонує розучити, подобалися дітям. Після того, як учитель вивчив пісню з дітьми, її інсценують. Інший варіант виконання – спів з відповідними рухами (кожний «входить у роль»).

Після вивчення пісні А. Філіпенка «Через міст» школярам можна запропонувати завдання: драматизувати музичний твір розвивального змісту, драматизація якого потребує від учнів розвитку сюжету, встановлення певних взаємин між персонажами, розподіл ролей.

Вивчену пісню «Берізонька» (муз. А. Філіпенко, сл. Т. Волгіної) можна виконати з рухом відповідно до характеру музики та змісту літературного тексту.

Після розучування пісень можна дати завдання «намалювати» музику (пісню). Так, у першому класі після вивчення «Калинової пісні» В. Верменича запропонувати намалювати «калину веселу, калину червону». Часто діти малюють удома ілюстрації до створеної самостійно пісеньки. Такий малюнок допомагає дитині конкретніше уявити образ майбутньої імпровізації. Кращі малюнки можна відібрати й зробити виставку в класі музики.

Прослухавши музичні твори «Пташка» Е. Гріга, «Ведмідь» В. Ребікова, діти можуть відтворити за допомогою музично-ритмічних рухів образи та ведмеда, зображених у музиці.

Захопливим для дітей є процес створення імпровізацій, що використовують елементи інсценізації. Вони менш поширені, бо потребують від учителя уважної підготовки: добір необхідного матеріалу, врахування можливостей класу, кожного учня. Це імпровізація у ролях казок, сценок, байок. У вигляді початкових вправ можна використовувати елементи творчих рольових ігор типу «музична розмова», гра «запитання – відповідь». Діти самі із задоволенням придумують текст.

Роботу над імпровізацією музичних казок доцільно починати всередині першої чверті першого класу. Можна взяти гру-казку «Колобок». Спочатку створюємо пісеньку Колобка, звертаємо увагу на те, що співав Колобок, коли котився по лісовій доріжці. Учні пригадують: він радів, що втік і його не з'їли звірі; хвалився, який він гарний, смачний; дивувався, як чудово навкруги. Діти співають свої варіанти. Відбирають найкращий і так створюються поступово пісні для інших героїв казки. Фінал казки можна змінити – на допомогу Колобку приходять діти (яким не вистачило ролей у казці). Казка закінчується веселим хором і танцем. Музику до танцю дає вчитель, а рухи діти придумують самі.

Таку музичну казку діти створюють на кількох уроках. Можна приготувати костюми, запросити гостей і показати музичну казку-виставу.

Крім вокальної імпровізації, може бути інструментальна. Освоївши на інструменті 2–3 звуки чи навіть один звук, можна імпровізувати короткі власні мелодії. Учитель звертає увагу на необхідність логічної побудови мелодичної та ритмічної фрази: при створенні колискової пісні мелодія має бути плавною, зі спокійним ритмом, не дуже швидко, а мелодія танцю буде мати інший характер.

Для розвитку художньо-образних уявлень і виконавських здібностей у процесі гри на дитячих музичних інструментах доцільні такі творчі завдання:

1. Проілюструвати оповідання, вірш або маленьку історію музично-шумовим супроводом, що містив би певний ритмічний малюнок.
2. Створити «клич птахів», звукові сигнали (наприклад, машин або цокання

годинників), що утворюють характерну інтонацію.

Указане завдання можна запропонувати у процесі вивчення теми «Інтонація», що допоможе учням розуміти, які інтонації зображують різноманітні звуки, шуми, явища навколишнього світу, які – виражають настрій, почуття і думки людини.

З самого початку занять необхідно залучати дітей до того, щоб вони самі робили висновки, зауваження, порівнювали мелодії своїх товаришів. Учитель повинен похвалити, заохотити сміливість творення першої мелодії учня, який раніше відмовчувався.

Оскільки молодший вік є періодом найінтенсивнішого розвитку творчої активності дітей, то і педагогічне керівництво творчим процесом не варто відкладати на потім, коли дитина отримає теоретичні відомості, бо з віком творча активність знижується.

У міру набуття нових знань і навичок розширюються можливості пов'язувати творчі завдання з *музичною грамотою*. Творчість допомагає закріпити знання про висоту й тривалість звуків, темп, динаміку, розмір.

Для закріплення знань про сильні та слабкі долі, дводольні й тридольні такти можна використати порівняння віршованих текстів, запропонувавши школярам визначити їхню метроритмічну структуру. Наприклад:

1. Знають навіть всі малята:
скоро в нас веселе свято.
2. Сонечко світить, співають пташки,
будем в садку працювати залюбки.

Бажано на основі різних текстів виконати творче завдання – ритмізувати й мелодизувати їх.

Для розвитку ритмічного відчуття можна використовувати такі творчі завдання:

1. Створити ритмічну відповідь на ритмічне запитання вчителя. Учні поділяються на пари, в яких один починає плескати, а інший продовжує.

2. У процесі вивчення теми «Три типи музики – пісня, танець, марш» (2 клас) діти можуть створити ритм, схожий на марш (під нього можна крокувати), на танець, наприклад, вальс або польку (можна танцювати), на пісню – колискову.

3. Гра «Відгадай пісню» за ритмом. Спочатку вчитель плескає ритмічний малюнок знайомої пісеньки, а учні відгадують. Потім на місце вчителя стає хто-небудь з учнів.

4. Імпровізація ритмічного акомпанементу (ритмічного вступу) до музики (пісні).

Коли учні впораються із цим завданням, вони можуть обрати музичний інструмент, який підходить би за настроєм і характером до пісні та акомпанувати на цьому інструменті.

Для розвитку ладового, звуковисотного й інтонаційного слуху можна рекомендувати такі творчі вправи:

1. Створити мелодію імені (кожен учень до свого імені добирає мелодію).
2. Гра «Музична казка» (учні придумують інтонації, звуки, які можна було почути у лісі, а також героїв казок, з якими можна було зустрітися під час музичної «мандрівки»).
3. Передати в інтонації різні почуття: сум, радість, упевненість, спокій та інші. За бажанням учень може співати зі словами, які він придумав сам.

Власна дитяча творчість, навіть найпростіша, власні дитячі знахідки, навіть найскромніші, власні дитячі думки – все це створює атмосферу радості, формує особистість, виховує людяність, стимулює розвиток творчих здібностей. Виконання творчих завдань художньо-естетичної спрямованості передбачає комплексне використання таких видів мистецтва, як музика, література, образотворче мистецтво. Така організація навчання допоможе подолати однобокість і фрагментарність мислення, сприятиме емоційному розвитку молодших школярів.

Прослухавши музичний твір «Хвороба ляльки» П. І. Чайковського, можна запропонувати дітям відповісти, який колір найбільше підходить до цієї музики: рожевий, чорний, зелений, червоний чи якийсь інший і чому. Це завдання допоможе дитині свідомо звернути увагу на зв'язок кольору і засобів художньої виразності з характером образу,

створеного композитором.

Завдання «намалювати» музику можна запропонувати після прослуховування музичного твору. Наприклад, після слухання у 2 класі «Камаринської» М. Глінки запитати «Хто міг виконувати цей танець? Намалюйте різних танцюристів, що молодечо витанцювують камаринську».

Прослухавши музичний твір Е. Гріга «У печері гірського короля», варто запропонувати намалювати й розповісти, що діється у печері. Чому музика звучить спочатку тихо, а потім – голосніше, змінюються динаміка і темп? Це завдання дає змогу учням звернути увагу на виражальні засоби в музиці й живописі.

На одному уроці можна запитати у дітей: «Коли композитор створює музику, чи думає він, яким інструментам доручити її виконання?» Щоб допомогти дітям розібратися у цьому питанні, доцільно, на наш погляд, запропонувати їм послухати п'єсу, де є елементи зображальності, і подати їх на різних інструментах. Аби діти краще запам'ятали назви музичних інструментів та особливості їх звучання, можна використати казки: «Нічна симфонія», «Музика-чародійник», «Як дзвенять сніжинки», «Хто що співає?», «Скрипка, Бубон і Сопілка», «Музична канарка», «Таємничі співці» та ін.

Щоб перевірити, чи запам'ятали діти назви музичних інструментів та їх особливості, учитель пропонує загадки про них, які можна доповнити кольоровими малюнками. Наприклад:

Сам пустий, голос густий,
Дріб вибиває, дітей скликає. (*Барабан*)

Ой же гарно вона грає,
Кожне слово вимовляє.
Хоч і має три струни,
Та співочі всі вони.
Запитаймо у всезнайка:
-Хто це? Що це? (*Балалайка*)

Ще недавно бузиною
я росла попід горою.
Відрізали гілочку,
зробили ... (*сопілочку*)

Мене з собою не внесеш у футлярі.
З могутнім форте, ласкавим піано,
І тому є той надзвичайно правий,
Хто знає нас... (*Фортепіано*)

Клавіатури чорно-білий ряд,
Педалі жовтим золотом горять...
На наших інструменті
Є і струни, і педаль.
Хто ж він є?
Безперечно, це – знайомий наш... (*Рояль*)

Як до рук її візьмеш
І міхами розведеш,
Ще й натиснеш гудзики –
Злинуть звуки музики.
Ось послухай трошки,
Хто співає? ... (*Гармошка*)

Голосок тоненький має,
Всіх маляток звеселяє,
Ви на ній всі граєте,
Хто вона – впізнаєте?
Ду-ду-ду, віть, віть, віть!
Ви моє ім'я назвіть.
Не паличка, не гілочка,
Звуть мене ... (Сопілочка)

На уроках музики широко використовується інтегрований підхід. Література, поезія, твори образотворчого мистецтва, пластичної діяльності сприяють формуванню в дітей не тільки навичок музичної діяльності, а й розвивають музично-творчі здібності. З метою засвоєння музичних знань можна запропонувати такі цікаві творчі завдання:

1. Прослухані музичні твори віднести до одного з трьох китів (жанрів) музики.
2. Намалювати ілюстрації до дитячих казок.
3. Передати за допомогою рухів, жестів, пантоміми, танцювальних рухів характери героїв казки, персонажів картини, образів програмної музики.
4. Відповідно до характеру музичного твору намалювати: кита, що марширує (сумний, веселий); кита, що танцює (український, грузинський танець); кита, що співає пісню (українську народну, російську, польську, естрадну сучасну).
5. Придумати казку про музичні звуки, музичні інструменти, записати її на аркуші паперу й оформити кольоровими олівцями та акварельними фарбами.
6. Графічно зобразити мелодичний рисунок, передати лініями характер руху мелодії (плавний, стрибкоподібний), напрям руху мелодії (вгору чи вниз), дібрати до мелодії відповідні за характером лінії-образи («лінія-пружинка», «лінія-хвиля», «лінія-зигзаг», «лінія-пунктир»).
7. Запропонувати музичні твори, які можна використати для супроводу казкового сюжету. Виготовити казкові атрибути для інсценізації казки.
8. Прорекламувати вірш про дощик із різними мовними інтонаціями (радість, захоплення, подиву, жалю, прохання, вимоги), додаючи ритмічний супровід.
9. Дібрати кольори, відповідні музичним тембрам, образам і настроям.
10. Створити мелодію (чи речитатив) до вірша або фрагмента літературного твору (за інтонаціями-підказками або в заданому жанрі, розмірі).
11. Написати вірші до музики, творів-вражень про музику.
12. Написати оповідання про любов українського народу до пісні.
13. Виліпити з глини, пластиліну персонажів музичних казок, п'єс, пісень; створити ескізи костюмів для дійових осіб опер, балетів.

Розвиткові творчих здібностей молодших школярів, активізації їхньої уваги, мовлення, емоцій, уяви сприяють такі педагогічні умови:

- 1) добір різноманітного та цікавого для дітей навчального матеріалу, зокрема, наявність у запропонованих піснях не тільки яскравих образів, а й сюжетного розвитку;
- 2) використання художньо-ігрових методів і прийомів у процесі хорового співу, слухання музики, вивчення музичної грамоти (вірші, казки, загадки, інсценування пісень і казок);
- 3) створення на уроках неформальної, доброзичливої атмосфери, поважне ставлення до кожної дитини.

Ігрові методичні прийоми не варто застосовувати часто, бо це може спричинити те, що учні сприймуть урок як розвагу. Зважаючи на це, вчитель музики повинен урахувати особливості кожного класу.

Особливу увагу необхідно приділяти накопиченню музичних і позамузичних вражень, що повинно здійснюватись у найрізноманітніших формах роботи: на уроках, концертах, під час відвідування виставок, у спілкуванні з природою. При цьому варто використовувати різну

класичну сучасну та народну музику. Процесом накопичування вражень доцільно керувати, оскільки враження учні одержують з різних джерел, які не завжди є педагогічно цінними. Тому необхідно звертатись до найкращих зразків мистецтва.

Висновок. Практика музичного виховання показує, що діти здатні до продуктивної творчості, в якій проявляються ті чи інші здібності дитини, її нахили та інтереси. Таким чином, творча діяльність здатна впливати на особистість дитини.

Творчість – це не окремий етап уроку. Творчі вправи повинні органічно вливатися в процес навчання, пов'язувати всі етапи уроку, а з метою підвищення зацікавленості учнів у творчій роботі допоможуть такі прийоми: словесне заохочення, розучування вдалого твору учня всім класом.

Оцінювання творчої діяльності учнів є стимулом до творчості. Карати за невиконане творче завдання не можна, бо можна відбити бажання працювати. Л. Толстой наголошував, що якщо учень не навчився у школі сам творити, то і в житті він лише наслідуватиме.

Список використаних джерел та літератури

1. Рубінштейн С. Л. Основи загальної психології / С. Л. Рубінштейн – М. : 1973. – 556 с.
2. Теплов Б. М. Психологічні питання художнього виховання / Б. М. Теплов // Питання художнього виховання. – М. – Л., 1963. – 201 с.
3. Стецюк К. В. Розвиток музично-творчих здібностей як педагогічна проблема / К. В. Стецюк // Технологія навчання дорослих: зміст, структура, основні характеристики: Матеріали науково-практичної конференції. – Луганськ : Альма-матер, 2005. – С. 34–40.

Валентина Васильевна Мишедченко,
кандидат педагогических наук,
доцент кафедры педагогики и психологии
Глуховского национального педагогического
университета имени Александра Довженко,
e-mail: v.mishedchenko@gmail.com

ТВОРЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КАК СРЕДСТВО МУЗЫКАЛЬНОГО ВОСПИТАНИЯ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ

В процессе многогранного музицирования значительное место отводится музыкально-творческой деятельности, которая стимулирует активность учащихся, способствует развитию их музыкальных способностей. Творчество связано с самостоятельными действиями, с умением оперировать знаниями, применять их на практике. Творческое развитие личности в силу своей сложности и уникальности требует наибольшей педагогической заботы, особенно когда речь идет о младших школьниках.

Ключевые слова: музыка, урок музыки, творческая деятельность, детское творчество, младшие школьники.

Valentyna Mishedchenko,
candidate of pedagogical sciences,
assistant professor of the department of psychology and
pedagogics of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv
National Pedagogical University,
e-mail: v.mishedchenko@gmail.com

CREATIVE ACTIVITIES AS A MEANS OF MUSICAL EDUCATION OF PRIMARY SCHOOL PUPILS

Introduction. In the process of a multi-faceted music-making a significant place is given to musical and artistic activities, which stimulate the activity of pupils, contribute to the development of their musical abilities. Creativity is connected with the independent actions, with the ability to

operate knowledge, apply them in practice. The creative development of the individual, due to its complexity and uniqueness, requires the greatest pedagogical concern, especially when it comes to primary school pupils.

Purpose. *The purpose of the article is to determine effective ways of implementing creative activity into musical education of children of primary school.*

Methods. *The generalization of pedagogical experience towards the problem of study and stimulation of interest to musical activity, creation of problematic and research situations, the method of comparison, observation, survey.*

Results. *A variety of creative tasks used at the music lesson helps to activate the creative abilities of primary school pupils. A teacher should use the teaching methods that support the creative activity of pupils; provide examples of creativity in different kinds of music; develop and use the creative tasks at the lessons.*

Originality. *The content and methods of the formation of creative abilities of primary school pupils got further development. Peculiarities of creative activity of primary school pupils (tendency to practical cognition of the world, necessity of a game) were specified.*

Conclusion. *Each teacher of music must be able to combine different methods and types of activities depending on the musical experience of pupils.*

Key words: *music, music lesson, creative activities, children's creativity, pupils of primary school.*

References

1. Rubinshtejn S. L. Osnovy zagal'noyi psikhologiyi / S. L. Rubinshtejn – M. : 1973. – 556 s.
2. Teplov B. M. Psikhologichni pytannya khudozhn`ogo vykhovannya / B. M. Teplov // Pytannya khudozhn`ogo vykhovannya. – M. - L., 1963. – 201 s.
3. Stecyuk K.V. Rozvytok muzychno-tvorchykh zdbnostej yak pedagogichna problema //Tekhnologiya navchannya doroslykh: zmist, struktura, osnovni kharakterystyky: Materialy naukovo-praktychnoyi konferenciyi / K.V. Stecyuk – Lugans`k: Al`ma-mater, 2005. – S. 34 - 40.